

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre... 12.- kor. Egész évre... 18.- kor.
 Félévre... 6.- kor. Fél évre... 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 Telefon 412. szám.

Vörös pirkadat.

Debrecen, január 15.

Csodákat, egyre nagyobb, de egyre könnyebben megérthető csodákat művel a XX-ik század. Most nyugat felől hoz a kósza szelő országokat megrendítő dolgot. Németországban győzött a szociálizmus.

A vörös lobogó diadalmasan leng azon a bástyafalakon, amelyet a szociálizmus lassu, de biztos küzdelemmel hódított el az uralkodó nemzetől.

Félelmetes vörös fényesség árad most Németország felől. Fényesség, amely bevilágít az európai közállapotok középkoriságába. És reszketve dugják össze fejüket a hatalmon lévők: Mi lesz ebből?

Mi fog következni ezután? — Semmi, semmi felséges, fenséges, kegyelmes és másféle uraim: csak az, ami a természetes fejlődésnek — természetes következménye! El találták feledni, hogy haladunk. Haladunk és jaj annak, aki Hmegekárja kötni a történelem sokat emlegetett szekeérének rohanó kerekét.

Sok mindent letiport már a haladás. És közben megújultak a történelem csodái. Pedig nem is csodák ezek, csak azok előtt, akik nem tekintenek belé abba a zürzavaros forgatagba, amit a «mai kornak» neveztek minden időben. Aztán meg, ha bele is tekintenek sokan, képtelenek a haladás és maradás világotalkotó erőinek összetevőit megismerni.

És ezért az eredmény az, hogy a világ halad. A stagnálás, vagy éppen a visszafelé való

menés csak — látszat. Az erők dolgoznak: hatalmas a küzdelem és mi akik benne vagyunk ebben a viharban sokszor nem tudjuk megítélni az erők egymásra való hatásának a végeredményét, amely pedig mindig egy és ugyanaz: — a haladás valami nagy, ösmeretlen cél felé, amelyet nevezhetünk egész bátran az emberiség boldogságának.

A gyakorlati szociálizmus amely ennek a nagy célnak az eléréséért küzd — nem utópia. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy ez a cél elérhetetlen. De azért aztán fel hagyunk ezért való küzdelemmel? Ha tudjuk, hogy az ezekbe nem juthatunk, hát akkor magasabbra ne is vágyjunk a pocsolyánál?

Pedig bizony elég posványos a mai társadalom. Nagy, új, világot indító, korszakalkotó eszmékre és nagy tettek van itt szükség. Meg kell újulni a föld egész színének. Végre valahára el kell hagyni a modern embernek a középkor butaságának őserdőit és posványait.

Németország felől hatalmas vihar közeleg. Németországban győzött a vörös lobogó. — Németországban a szociálisták hatalmas többségre jutottak és elbuktatták a reakció szolgáit. — Nyugat felől vöröslik a láthatár. Nagy tüzet gyújtott odaát az emberiség. Pedig a lángok nagyon veszedelmesek. A Németországban keletkező tüztől he jbe sokan fáznak. De felmelegszik az egész dolgos, munkás emberiség.

Fázósan reszketnek meg ennek a tűznek melegére és fényére a sötétség lovagjai. Huhognak a baglyok: baj van! A Reggel azért el fog következni. Ennek a nagy Reggelnek a hajnal-

pirja a németországi vörös fény. Ébred az emriség! Még sötétség van, de már felharsan a kakasok szava. És nyugat felől ragyogó pirkadat bontogatja világotmegváltó sugarait. — Már nincs messze a reggel, akármilyen nagy is a sötétség!

Voiik György.

Bukik a kormány.

Nem sikerült a ravasz fondorlat!

Harc a kormány megbuktatásáig.

Most már teljesen bizonyos, hogy Bécs határozott parancsot adott a kormánynak arra, — hogy a véderőreformot pontosan, meghatározott időre szállítsa. Ezt bizonyítják az összes bécsi lapok is, amelyek pedig híreik megválasztásában nem igen szoktak tekintettel lenni arra, — hogy vajjon híreik kellemes vagy kelemetlen-e a magyar kormánynak, ha különben a közlemény érdekeiknek konvenial. Szerintök a sorozásoknak június hónapban meg kell történniök, ha a hadvezetőség azt akarja, hogy az ujoncok a rendes időben, októberben bevonuljanak. Es ha ezt a sorozást nem lehet a felemelt ujonclétszám alapján megejteni, már előzőleg gondoskodni kell arról, hogy a rendes ujonclétszámról szóló javaslat a parlamentben elintéztessék.

Igy tervez Bécs, az ellenzék azonban másként végez. Egyszerűen és kategorikusan. Határozottan és félreérthetetlenül nemcsak a véderőreformról szóló törvényjavaslat ellen folytat késhegyig menő harcot, hanem abban az esetben ha a hadvezetőség eredeti tervétől eltérő-

A FÖLD.

Irta: Pintér Pál.

Mindenki ösztönszerűleg a gyufatartó felé nyúlt, amikor az öreg Vilik bácsi a szivart szájába vette; tizen is kínáltak tüzet, mert már jól tudták, mi jár a rágyújtással: az öreg apró emberkét átvarázsolta az első szippantás, az első kigyózó füstkarikával megnyúlt az emlékezéseknek tárháza; mindig tudott érdekes témát az öreg, mindenre megvolt a maga története és mikor a tengeri fürdön pihenő nagy férfitársaság az ebéd végeztével kiült a teraszra és az ebédutáni feketekávé szürcsölve s megvárva a napi eseményeket, megakadt a társalgás, elfájt az öreg és a társaság feszülten várta az «anyagot». Az anyag pedig pontosan megjött, szétosztódott az elmék között s volt miről vitatkozni délutánhosszat...

Önkéntes voltam akkortájtban, — kezdte az öreg ur, füstfelhőkbe burkolva magát, — gyermekkori vágyam szerint való tengeri önkéntes. Akkor még különösen rajongtam a tengerért, a szárazföld gyönyöreit végigkóstolva, minden vágyam a tenger felé hajlott és hej! most is, ahogy itt ülve nézek a csendes vízükörre, szinte érzem, mint csábítgat vissza! De már hiába, fájdalomban tanultam megismerni a

földet — de épp ennek a történetét akarom nektek elmondani.

Hát mondom, tengerész önkéntes voltam reggel magammal a «Radecky»-n s a büszke tengerjáró tén sohasem lát többet oly szűk és erős szűkly legényeket, mint mi voltunk. A legénység a dalmát partokról került ki, egy-két magyar fiu is akadt köztük és így egy kompániában szépen összefertünk; esténként kiülve a fedélzetre, dalogattunk. Volt egy hadnagyunk, valam' Herzog nevű dunántúli fiu, aki mindenáron magyarra akarta szoktatni az olaszokat és komikus volt aztán haliani, mint erőlködnek a susogó olasz ajkak a ropogós magyar szavak kiejtésében. Végre Póla békés lakói deputációban kögyörgtek, hogy az éneklést hagyjuk abba, mert nem tudnak tőle aludni; a kapitány utáta ugyan a szárazföldieket, de a nótázást beszüntették.

Három hónap telt el így tanulás közben. Arrakor egy elkéselt regrutát hoztak erős fedezet alatt. Kíváncsian sereglettünk feléje, mert kalandos, szinte regényes hírek előzték meg; a három hónapot egyesben ülte le, mert a bevonulás elől megszökött. Mondják, rabja volt a földjének s gyermekkorra óta ki nem mozdult szülei társaságától, melynek földjét háládatos gyermekként maga művelte. Az iskolából csak az írást-olva-

sást vette fel és valóban isten csodája, hogy tengerésznek sorozták be és mondják, hogy jelentkezésekor ezt tudára adva, elsápadt s kitérőlegyogva a szobából, eltűnt. Alruhát vett fel, bajszot, szakállt ragasztott s úgy állt be cselédként a szülei házába; egy elcsapott kocsisa jelentette fel és bár erősen védekezett, elfogták s röviden végeztek vele.

Hatalmas szál embernek képzeztük, mint általában a föld munkásairól képet alkotunk magunknak, de csalódtunk; vézna, beesett melü ember volt, akinek a tagjain lötyögött a bő zubbony és cseppet sem félelmetes külsőt mutatott. Arcán szelid vonás ült; csak a szeméből villogott elő dacos tekintet, de ez is eltűnt onnan és mint anya a gyerekére, gyengéden tekintett egy kis ládikára, amelyet göröcsösen szorongattak ujjai. Volt valami misztikus a furcsa anaku kis ládában s kíváncsian vettük körül; ő azonban eltűnt a legénység szobájába és bármennyire égtünk a kíváncsiságtól, a láda titka egyelőre rejtély maradt.

Az önkéntesek gyorsan összeverődtek egy ágyu melléde miatt s izgatottan vitatták az érdekes témát; valamennyi többé-kevésbé világi és így kozmopolista volt, én Török barátommal irádtuk a tengert, sehogysem tudtuk tehát megérteni ezt a nagy földszeregetet; hasztalan vi-

Férfi és női ruhát kiváló szépen tisztít

Wacha Róbert vegytisztító-gyára

Főútle Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53

Telefon 839. Telefon 840.

leg abbahagyná a véderőreform forszírozását és a rendes ujonclétszámot kérné a parlamenttől, — az ujoncjavaslatokat is megobstruálja, hogy ily módon a leghatásosabb fegyverrel erőszakolja ki az általános választó jogot. A kormány azonban süket tyúk módjára ezt a csatakiáltást sem akarja meghallani, hanem tovább kotoráz azon a szemétdombon, ahol eddig hába kereste a szemet.

Azt hiszi, hogy a függetlenségi és 48-as a véderőreformot a törvényerőre emelkedéshez. Párt izolálásával egy lépéssel közelebb juttatja. Pedig baiga hiedelménél nem egyéb ez a reménykedés. Csak yessen a kormány egy pillantást a hat hónapig tartó obstrukcióra s ha akarja, azonnal láthatja, hogy a harcnak akár évekig való folytatására a függetlenségi és 48-as párt egymaga is képes. Sőt, hogy a párt ettől a számitástól megkímélje a kormánypártot, olyan harcot jelentett be, amelyet valószínűleg egyedül kell megvívnia. vagy csak igen kevesek, a legkevésbé alkudni vágyók támogatására számíthat. A függetlenségi és 48-as párt akciójában semmi sincs tendencia és megfontolás nélkül. A vezér szava az erőviszonyok és a lehetőségek mérlegelése után hangzott el — ahogy a mennyire megfontolandó volt, bizonyítja az a körülmény, hogy Bécsben a fősorozások megtartását bizonytalan időre halasztották el.

Ily módon egyre égetőbb lesz a gyűri a kormány nyaka körül.

A támadás kétfelől is életveszedelmes, mert ha nem tudná megőlni az ellenzék obstrukciója, megfojtja a hadvezetőségnek az a követelése, hogy a véderőjavaslatokat határozott terminusra szállítsa. A kormány belekerült a kutjaszoritóba, melyben előbb vagy utóbb, de feltétlenül el kell pusztulnia.

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnök végleg igazolt képviselőnek jelentette ki Beöthy Lászlót és Siposs Orbánt, mire a Ház folytatta a honvédelmi tárgyalást. Polónyi Géza másfélórás beszéde után gróf Batthyány Tivadar szintén hosszabb beszédben fejtette ki ellenzéki álláspontját. A Ház holnap rátér a pénzügyi költségvetésre. Az ellenzéknek az a szándéka, hogy az appropriációs javaslatnál fejt ki nagyobb ellentállást.

tattuk hangzottak érvek kontra, hiányzott egy, aki védje is a szegény földet és én a sok hiábavaló beszédetől ekeseredve, fakadtam ki: hát mi szeretni való van azon az agyonnyomorgatott földön.

Nézzétek meg a tengert, száz barázda szántja nap-nap után és meg sem látszik rajta! Nézzétek a hullámokat, mint óriás hegyek zúdulnak fel, hogy csendesen szétfoszvoiva, játékkukka' gyönyörködtessek az embert; nézzétek az óriási víztükröt a millió és millió apró fodorral: csupa eleven erő, mely az ember szölgálatában áll; nem zugoódik, nem tör ki, ura ellen és évezredek szölgálat után itt van oly frissan, olyan rugékonnyan, mint akkor; hát van-e szebb a teremtésben, mint a tenger?

«A föld», hangzott fel a hátam mögött egy hang és megleptve tekintek hátra, a mi új regutánk arca lett látható, — «a föld uraim», — folytatta lekesülten, «a százszor elcsigázott, kifacsart föld, a mely azért tisztesen adja vissza az elveit magot; a föld uraim, amely teli van sebbel, agyonkövezve a hitvány emberek kényelméért, megátkozva saját fiaitól, akiket ő táplált és ő neveit, mégis biztos talajt nyújt a gyarló embereknek. Békén türi, mint tör reá ez az átkozott víztömeg s boszúból megháromszorozva a termést az elöntött területen; mi a tenger? egy szeszélyes hullámtömeg, és a hajó szétropanna merül a tenger fenekére: aki a földön vetette meg a lábát, meg is védi azt; reng, reszket, amikor fiait adáz harcban látja egyenlő ellen s szeiden takarja be azt, akinek el égeztetett idele. Tisztejük a földet, uraim,

A társadalom és a színészek.

Egy kis elmélkedés.

Probléma vetődött fel mostanában arról, — hogy miért nem olvad eggyé a mindennapi érintkezés természetes világában a színész az úgynevezett polgári társadalommal? Komoly emberek foglalkoztak vele, a nagyváradi színügyi bizottság tagjai, kétségen kívül a legnemesebb szándékkal. Sajnos, a nemes igyekezet semmit sem lendített a kérdés lényegén. Kár volna azonban homokba dugni a fejünket és egyszerűen letagadni, hogy a XX-ik század gomblyukában a demokrácia nagykeresztje fityeg, probléma tehát nincs. Igenis van, Van és van. Különösen vidéken, még a legnagyobb magyar városokban is, ahova a kultúra különben sem szokott gyorsvonati sebességgel herobogni.

A társadalom és a színészek! Milyen jól hangzik. És milyen sokszor. Szeretném hallani, hogy valaki azt mondaná egyszer: a társadalom és az ügyvédek. Vagy: orvosok. Vagy: a társadalom és a gépészmérnökök. De nem szólják így el magukat az emberek. Csak éppen a színészeknek jut az a «megtiszteltetés», hogy külön kategóriában említik őket. Van közönség és van színház. A színész persze komédiás, aki kócot eszik és füstöt okád, a színésznő pedig pénzért csokolózik a színpadon és mutogatja magát.

A n. é. közönség egy pillanatig sem hajlandó gondolni arra például, hogy a színész munkája aránytalanul magasabb rendű szellemi és fizikai munka, mint a legtöbb polgári foglalkozás. A színésznek rugalmassá kell tenni a maga egyéniségét; költő, szobrász és festő egyazon személyben, de azzal a tragikummal hogy sikere egy napos tisztavirág. A közönség beül szépen a színházba, kacag, vagy elborul — amilyen a darab. Ha kielégíti a szórakozás, tapsol. Ha nem, ha csak leejtette volna véletlenül is a lokniját Melinda személyesítője, kész a botrány. Ő felsége, a n. é. közönség azonban mindenestre hazamegy ezek után és békés falatozás közben nyilatkozik harcias hangon a csepürágókról, a komédiásokról és rögtön kivégzi státiális uton a színészeket. Mert hát azok csak színészek. A közönség: ő Bűrömberki Atila, vagy más tiszteletreméltó ügyvéd, orvos, bankigazgató, szabó, esetleg gépészmérnök. Ő a munkás társadalom. A színész, hát mi az a színész? Komédiás. Nem dolgozik. Nem ir sommás keresztet, sem nem receptet, kabátot se varr. Csak

mert a legnagyobb erő abban van, mert nagyobb a tengernél: határolja azt!

Arca átszellemült, hangja ércessé vált; úgy állott előtünk, mintha a régi bálványimádók egyik papja volna, aki él-hal eszményeért; szemét a most is kezében levő ládikára függesztette, melyet lassan fejbontott: föld volt benne, puha fekete föld és a hü gyermek rajongó szeretetével csókolta az alakatlan tömeget. Nem mert senki ellentmondani neki — a szülőföld gorcolata nyilatit át szívünkön és mely rokonszenvet éreztünk a szegény fiu iránt, akit elszakítottak szerelmestől, a földtől; hadnagynk csajított közben s hogy az «abnormális» jelenetek véget vessen, nyers hanggal igyekezett meghatottságát elpalástolni.

— Dummer Kerl, eredj a föbbivel suróni, — parancsolá — és a fiu megindult, gyűlölettel télt tekintetét a tisztre irányozva.

Nehezen szabadultunk a hatása alól és jöideig semmi sem törté meg a csöndet, sőt magam is mintha nem láttam volna oly felségesnek a tengert; mintha tényleg a gyilkos hullámot láttam volna közeledni és agyamban megvilan, a mire eddig még nem gondoltunk: igen, egy szeszélyes hullám s szétropanna merül a hajó a fenekre. «Eh!» szóllam, hangom a gondolkozva a földön is egy lépés és ezer veszedelem fenyeget felénk! De kifakadásom nem talált schol sem viszhangra.

Lefekvéskor is ott motoszkált a fejünkben a gondolat s nehezen nyugott el átom; éjjel felé puskalövés dörrenése riasztott fel és lélekszakadva rohantunk a fedélzetre, ahol a kapitány dühösen rikácolt: «A nyomorult földévője

ugrál, bolondozik. Festéket mázol az ábrázatára. Ez az egész.

A színész — akár férfi, akár nő — nagyon keresi az embert. Keresi művészi meglátással és bölcselkedő elmélyedéssel. Mert érzi, hogy annál tökéletesebb, mennél hivebben tükrözött vissza a színpadon egyéniségében a közönséget. Ma a karzat, holnap a páholy a közönség. Ahogy a szerep megköveteli. Vérebé megy át az ember-ábrázolási készség. Ami azt jelenti, hogy önmagát megtagadja.

Megállapíthatjuk, hogy a n. é. közönség erkölcsi sáncokat emel a maga és a színész világa közé. Nagyon helyesen. Semmi sem kapcsolja szorosabbá a társadalmi érintkezést, mint a közös erkölcs. Az a ba jcsak, hogy nagyon okos emberek elkövettek azt a szégyent, hogy kimutatták, mi is az erkölcs? Csak egy példát. A magyar földesurnak megvolt az a joga, hogy gyakorlati anyai tanácsot adhatott a jobbágy kisasszonynak, mikor tizenkét, vagy tizennégy éves korában legény jött érte s oltár elé vezette. Tette erkölcsös volt. Erkölcs volt a korai férjhezmenetel is, erkölcs volt az első éj joga is. Ma? Földesuraimat és az egész erkölcsös jobbágyaladót szépen becsuknák különböző pa ragrafusok alapján. Ma ez az erkölcs járja.

Más.

A legszélsőbb nyugaton, Newyorkban, a legelőkelőbb urihölgyek is egyedül járnak el színházba, bálókra, vendéglőkbe, oda ahova akarnak. Éjjel is! Akárcsak napközben. Kisérelné nálunk meg urinó, hogy egyedül menjen valahová, mondjuk színház után a kávéházba. Micsoda pletykalavina induina meg másnap! — Persze, a jó öreg divatos erkölcs nevében. S a színésznőt nap-nap után egyedül látják, vagy pedig férfiak között, akik jól érzik magukat a társaságukban, Szörnyűség! Csak nem fogja uri asztalához bocsátani önagysága Bűrömberkiné azt a — «személyt», aki gardedám nélkül ült a vendéglőben, vagy — oh, rettenetes! — urak társaságában!?

...Okosn őt természetesen nem tévesztenek meg színészsorban sem az álerkölcök. Hiszen jaj annak az erkölcsnek, melyet lépten-nyomon csendőrfedezettel kell őriztetni. De meg se ijedünk oly hamar, ha gazdátlan pletykák szájukra vesznek.

Minden ember legfőbb bírása a maga lelkiismerete. Ha azzal békében vagyunk, — csak szánalomraméltó a társadalom, mely erkölcsi ítéletekkel fizet a színpadon nyújtott műélvezetért.

Egyet meg kell jegyezmem még. Külföldön, de sőt Pesten is, színésznő és társadalom nincsenek elkülönítve. Sőt merem állítani,

— kiabélta — mi az ördögnek küldenek nyakamra ily rebelis kutyát! Két csónak le, reflektort ráirányozni, — harsogott éles hangja és a szécsudak sercegése azonnal halíhatóvá vált; az erős fehér fényárban megjelent a mi földimádó regutánk alakja, amint erősen uszik a part felé; utját piros csik jelölte, úgy látszik, a lövés talált. Eszeveszetten kaptunk a lebecsátott csónakhoz, mire ő kétségbeesetten törte magát kifelé; késő volt, a megfeszített erővel hajított csónakok már körülfogták és kidobták a meztő köteleit: nem fogta meg. Közvetlen közelébe nyomultunk s erővel vonszoltuk fel a csónakba. Sietve téptük le a ruhát róla s megdöbbenve huzódunk hátrább; a golyó a hátán ment keresztül és mellét furta át. Emberfeletti erővel védekezett: még de ereje lankadt, száján kibuggyant a vér s mire a hajóba visszakerültünk, elvesztette eszméletét. Óvatosan emeltük fel a költőhőgcson s vittük a körterembe. Látuk, hogy nem sokáig bírja s egyikünk csem mozdult az ágya mellől: fájt mindenikünknek valami, mintha hozzátartozónkat ölték volna meg a fiuban, öltünk, hogy segíthetünk neki és lélekzeffolytva vártuk, elfeszmele-e még?

Agyet en egyszer nyitotta fel szemét. A lada, a lada, — hörögte, a gazemberek utánam löttek, a kezemből kiveszett a lada, a föld, az én édes szülőföldem pora! Oh jaj! a tengerbe, az átkozott vízbe került! Teste kissé felemelekedett, tekintetét révedezve jártatta rajtuk s lán a résztvevő arcoktól felbátorítva mozdult meg aka: «Uraim, — halkán tört a hang csak elő, — ha meghalok, ne de, ne itt, hanem az édes

hogy minél magasabb szellemi fokon áll egy város társadalma, annál forróbb szeretettel rajongja körül a művészeket, a szellemi munkásokat, köztük a színészeket is. Kivetni való elem, fájdalom, mindenütt akad. De éppen ez jellemzi a legjobban egy társadalom színvonalát, hogy különbséget tud tenni érték és — értéktelenség között.

Hivatásban a színész kétségteül szellemi erőt jelent. Ha jellemben is az, amire színészek a maguk körében szigorúan ügyelnek, akkor színész és társadalom közé éket kenne a színészek vertek.

Egy színészről.

A kedves pénzügyminiszter.

Milyen dohány és szivar?

A pénzügyminiszter annak idején, amikor kedves volt bejelenteni, hogy a dohánynak és a szivaroknak az árát ereje kímélése nélkül a lehető legteljesebb mértékben fogja emelni, — némi vigasztalásul azt az ígéretet tette, hogy ugyanakkor arra is törekedni fog, hogy a dohány és a szivar jobb minőségű legyen, mert hiszen a drágulásért némi kárpótlást akar nyújtani. Azóta, amióta a tisztelt ur ezeket a kijelentéseket megtenni szerencsés volt, a dohánynak és szivaroknak ugyancsak fölment az ára, de a minősége semmiféleképpen sem javult.

Minden pipás, szivaros, és cigarettázó haldandó és mindentrafikos esküt kész tenni arra, hogy a magyar királyi dohányjövődék árúja sohasem volt olyan komisz, mint amilyen az ár-emelés óta. Ebből tehát az is megállapítható, hogy a drágulás a minőség rovására történt és hogy a kincstár nemcsak a megdrágítás, de a silányabb minőség nyújtása révén is nyer, vagyis kettős haszonra tesz szert.

Itt mindjárt megjegyezhetjük, hogy ennek az országnak már több olyan pénzügyminisztere volt, aki a szivarok árát emelte, de olyan, aki az ár-emelés folytán nem jobb, hanem rosszabb árut szolgáltatott volna ki, csak most akadt. — Aminthogy az is most történt először, hogy a megdrágított gyártmányokat hitványabb csomagolásban árulják, nem számítva az izléstelenséget, amely a csomagolás terén szinte ordít. Ami a drágább és rosszabb készítményeket illeti, ezek ellen persze az egész vonalon nagy a pa-

szülői...», hangja elfuít, nagyot hördült s viszszae sett az ágyra. Vége volt.

Nem fejezte be, amit mondani akart, de mi megértettük. És másnap én társaim nevében riporton jelentkeztem a kapitány előtt, előadva kérésünket, hogy a fiut, aki a föld miatt halt meg, legalább a szárazföldön temessük el. A költségeit — mondtan — fedezzük mi.

Elutasított, rámrípkodva mérgesen. Ne ártásak bele magukat olyan dologba, amihez nem értenek a dezentor számára nincs teljesíthető kérelem s ha a regula az, hogy a tengerbe ereszen: meg is fogom tenni, vagy tán hadihajón vagyunk és nem színészek — mi?

És a szegény fiut, aki oly fanatikusan gyűlölte a tengert, zsákba varrva eresztették le oda; tán megbékült odalenn, hisz a földikájával került újra össze: a földdel, amelyet legjobban szeretett. Harminc éve mult már ennek, de mindig elfacsarodik a szívem, ha rá gondolok. Hányszor haláloztam el magam, hogy felkutatom és hazahozom őt az édes anyaföldre, amely bizton csendes menedéket nyújt mártír fiának. Eh!, de hol van már ő, akinek én hálával tartozom, mert megtanított szeretni azt, ami első előttünk: a földet!

Az öreg ur nagyot szippantott s egész elbujt a felszálló füstben: tán hogy eltakarja arcát, melyen két csillogó könyvecske hagyott nyomot a társaság még nem ocsudott fel a halogatásból, bár többen már kétkedve rázták fejüket, de hátul az asztal sarkában egy fiatal, csöndes fiu meghatottan bólingatott: lám, ott a kis városka végén sz a két domb, az is csak föld s mégis a legdrágább előtte ezen a világon!...

nasz — de hiába — mert a bajon nem lehet segíteni.

A fogyasztó közönség ki van szolgáltatva a monopóliu mbirtokosának, amelytől az ország akár kórusban jajgathat.

A Hortobágy hasznosítása.

Megkezdődik a próbaöntözés.

Ösmeretes Debrecen városának a földművelési kormányval kötött azon megállapodása, — amely szerint a város 3000 holdat enged át a Hortobágyból próbaöntözésre a földművelésügyi kormánynak.

A próbaöntözések ügyében most jelentős lépés oígy történni: a földművelésügyi miniszter ugyanígy rtelekezre hívta meg Debrecen városát, ahol meg fogják állapítani az öntözési program részleteit.

Az értekezlet január 25-ikén tartatik meg Budapesten. Debrecen városát Kovács József polgármester, dr Magoss György tiszti főügyész és Aczél Géza városi főmérnök fogják képviselni az értekezleten.

A Hortobágy hasznosításának kérdése örösi lépéssel fog előbbre haladni, ha a próbaöntözés sikerül.

Nagyon fontos tehát az, hogy a próbaöntözések szakszerűen és megfelelő területeken történjenek: mert a kormány nagyobb áldozatot csak akkor hoz a Hortobágy hasznosításának az ügyében, ha a próbaöntözések sikerrel fognak jární.

Szintelen riportok.

Párbaj. — Parádés szerep. — Kézpénzért árulok!

Egy zsuron összeszólalkozott két bankfiu. Természetesen lovagias folytatása lett az ügynek. Az inzultált ifju másnap két kolégáját biztatta meg az ügy elintézésével.

— Kérlek, fiuk — adta meg az utasítást a provokáló fél — tudjátok, hogy miről van szó: súlyos párbajt akarok, a legkomoíyabbat.

— Ahogy parancsolod — felelte az egyik segéd. — Parancsolsz nehéz lovassági kardokat, banfjás nélkül, végkimerülésig? Vagy talán vitörökkel akarsz verekedni?

— Nem! — felelte vérbenforgó szemekkel a hősködő fiatalember. — Pisztolyt akarok, de töltött pistolyokat!

Máté, a fiatal, ugri-bugri színész, akiben rettentően buzog az ambíció, folyton zaklatta az igazgatóját, hogy adjon neki valami nagy, «parádés» szerepet.

A minap aztán behívta az igazgatója. — Na, fiam, hát majd meglátom most, hogy mit tud. Ádok magának egy parádés szerepet.

A fiatal színész elháiványodott az izgalomtól és meg kellett fogózkodnia, úgy belesédült a fördőbe.

Pszitán a boldogságtól remegő hangon kérdezte:

— Mi lesz az a szerep igazgató ur?
— A legközelebbi ujdonságban játszik egy parádés kocsist.

Egy ékszerüzletben történt a következő kis jelenet.

Beállit egy ur, aki nagy hangon és gyanus nyegleséggel gyűrűket kér. Az ékszerész ridegen hallgatja meg az «elegáns» ur kívánságát és kedvetlenül mutat néhány gyűrűt.

A vevőnek nem tetszett, hogy így szolgálják ki és felháborodással szóit rá az ékszerészre; — Ugy látszik, ide nem igen járnak uri vevők.

Az ékszerész ridegen felelte:
— Nem bizony... Mert én csak kézpénzért árulok.

Irodalmi felolvasások.

Vendégírók a Csokonai-körben.

A Csokonai-kör kezdettől fogva arra törekedett, hogy magához vonja és mentegy központja legyen a debreczeni vidéki íróknak és költőknek.

Ezt a hagyományát követi most is, midőn Debreczen környékének két országosan ismert íróját ülteti holnapi ülésén a felolvasó asztal mellé: dr. Pröhle Vilmos jön át Nyíregyházáról, ez a bámulatos nyelvismerő, a kolozsvári egyetemen a török nyelvészet magántanára és a debreczeni bölcsészeti karon a germán filológusnak ezidőszerinti előadója.

Felolvasásának a tárgyát a maga fogsajátosabb tudományterületéről veszi, a török irodalom történetéből, a nekünk oly gyászos emlékü Héditő Szulejmánt mutatja be, mint költőt és költőbarátot.

A Csokonai-körnek másik vendége Jókay Lajos hajdunánási tanár lesz, akinek elbeszélései, Órajai mind sürűbben jelennek meg a legelőkelőbb fővárosi hírlapokban és folyóiratokban, és aki a Csokonai-körben való tavalyi szereplésével nagyon kelemes emlékeket hagyott maga után a debreczeni közönségnél.

A felolvasó ülésen főszgyökere debreczeni közreműködő sem fog hiányozni: Tóth Árpád, az újabb költői nemzedéknek egyik legtehetségesebb tagja, a nyugatosok irányánák egy legtehetségesebb izlésű képviselője, olvas fel néhány költeményt a napokban megjelenő verskötetéből.

Valami a munkáskertekről.

A munkáskert-egyesület mult éve.

Fontos és szép intézmény alakult nemrégben Debreczen városában. A Közhasznu Munkáskertek Egyesülete messze kiható szociális és gazdasági alkotása Debreczennek. Gyönyörűséggel látjuk, hogy miképpen hódít tért magának napról-napra a munkáskertek szép és nagy száma; úgy hogy most már valóban elmondhatjuk, hogy az egyesület rövid működése dacára is eredményes munka tekinthet vissza.

A debreczeni Közhasznu Munkáskert-Egyesület most állította össze 1911. évi mérlegét, amelynek adatai szerint az Egyesület mult éve igen kedvező sikerű volt a kitűzött célok tekintetében és anyagilag is megnyugtató helyzetet tudott biztosítani, bárha telepén nagy és költséges talajjavítási és egyéb berendezéseket kellett eszközölnie.

Az egyesületnek a f. évben egy új telepe nyílik meg: a Bocskay-telep, a Vilmos-huszár laktanyával szemben. E hatodik teleppel együtt az egyesületnek 486 kertbérletje lesz már ez évben. A kertbérleteket az egyesület, mint eddig, most is önköltségi árban adja ki bérletnek. Évrol-évre nagyobb érdeklődés mutatkozik a munkáskertek iránt; egészségi, szórakozási célok mellett a munkások anyagi elősegítését is jelenti ez akció, mert néhány fillérnyi befektetés mellett egész nyáron jó főzésekhez jutnak, sőt telne eltenni és piacon eladni való is marad.

Az Egyesület mult esztendei bérleti a bérletkiváltásoknál január 25-ikéig elsőbbséget élveznek, azontul a fennmaradó bérletek az új jelentkezőknek adatnak ki.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készí**

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz a

Tetemrehívás.

A Zsilinszky-fiúk az esküdtbírák előtt.

Ismét találkoztunk a két Zsilinszky-fiuval, akik a múlt év május 14-ikén egy ragyogó tavaszi vasárnapon megölték Achim L. Andrást, a daliás, büszke parasztot. Achimnak az öreg Zsilinszkyvel volt számadása, — mint ahogyan az aktákból kiderült, nem Zsilinszkynek Achimmal — a két fiatalember azonban ifjai hévvel kiállott a kegyetlen hirlapi csatározásokban fel-dühödött ellenfelel szemben. Május 14-ikén reggel bottal, kutyakorbáccsal és browningokkal felszerelve mentek el jó reggelt köszönteni Achimot, hogy — mint ők mondják — szép szerével rábírák a keménygyaku parasztot a támadások beszűntetésére. A látogatás részletei apróra elvonulnak előttünk ismételtén, újra végigérez-zük hármajuk vad összeapásának minden mozzanatát, aminek a legvége Achim gyors halála és itt maradt családjának mélységes gyászja lett.

A bíróság, élén dr Balogh György kuriai bíróval kilenc óra után vonul be. Szavazó bírák Saly Dezső táblabíró és dr Mikovich Lajos a vádat dr Sélley Barnabás főügyész helyettes képviseli, Achimét dr Fényes Samu, a vádlottakat dr Kenedi Géza és dr Keppich Frigyes védi.

Kevésel a bíróság bevonulása előtt két fogházor között megjelenik dr Zsilinszky Endre, — nyomában Zsilinszky Gábor, tűzérőnkéntesi egyenruhában. Huszonkilenc tanut idézett be a törvényszék, közöttük özvegy Achimné, aki fekete kendővel a fején, hosszú fekete perzsa kabátban jelent meg.

Érdekes, hogy az egyik karzatot hadbírák foglalták el, akik hivatalból végighallgatják a tárgyalást.

Az elnök megállapítja a vádlottak személyazonosságát, előbb Gáborét.

Zsilinszky Gábor elmondja, hogy 23 éves, Békéscsabán született, önkéntes a 21. cs. és kir. tábori tűzrezrednél.

Ifjabb Zsilinszky Endre 25 éves, szarvasi születésű, ügyvédjelölt.

Az elnök megállapítja, hogy a tanúk egyikének kivételével megjelentek, azután felolvassa dr Mikovich a vádirat rendelkező részét, amely a két Zsilinszky fiút gyilkossággal vádolja meg.

Dr Sélley Barnabás: Az első esküdtzéki tárgyaláson történeteket, figyelmen kívül nem hagyhatom. De hogy a bűnvádi eljárást gyorsabbá tegyem, kijelentem, hogy a vádat megtartom, de a minősítéstől eltekintek. E szerint a két vádlott ellen a 301. szakaszba ütköző, a 306. szerint minősülő, halált okozó súlyos testi sértés büntette címén tartom fenn a vádat.

A Zsilinszky-fiúk vallanak.

Az elnök: Zsilinszky Gábort hallgatjuk ki Zsilinszky Endre hagyja el a termet! Fölhívom Zsilinszky Gábort (az önkéntest) hogy tegye le oldafegyverét.

A vádlott: Méltóságos uram utasi, tásom van a fegyver fentartására.

Az elnök: Erőszakot nem akarok alkalmazni, ellenben elrendelem, hogy két fogházor tartózkodjék a vádlott mellett.

A míg a két fogházor megérkezik, szünet van. Az elnök a tárgyalás újból való megnyitása után utasítja a két fegyveres fogházort, hogy a tárgyalás ideje alatt Zsilinszky Gábor mellett álljanak.

Az elnök (a vádlotthoz): Joga van megtagadni a vallomástételt, ha pedig akarja, beszélje el a történeteket.

A vádlott: Vallani akarok!

— Tessék!

— Május 13-ikán egy piszkolódó csabai

lap rágalmazó cikket irt az atyám és a nagybátyám ellen. Panamákkal és mindenféle visszaélésekkel vádolták őket. Elhatároztuk, hogy a cikkek szerzőjét, Achim Andrást felkeressük. — Este volt sorra jártuk a kávéházakat Kosinczky Mátys barátunkkal, de nem találtuk meg. Másnap reggel elhatároztuk, hogy lakásán keressük föl Achimot.

— Hány órakor mentek el hazulról?

— Nyolc órakor.

— Mit vittek magukkal?

— Bátyám botot, én pedig lekasztottam az előszoba fogasáról egy kutyakorbácsot, azonkívül, mint rendesen, zsebetettük a revolvereinket.

— Mi volt a szándékuk?

— Hogy megkérjük Achimot, hagyjon föl a támadásokkal.

— És ha a felszólítás eredménytelen marad?

— Erre az esetre elhatároztuk, hogy sajtó utjans zerzünk elégtételt.

— Tanuk vannak arra, hogy más volt a szándékuk! Intelligens ember reggel nyolc órakor nem vesz magához ok nélkül kutyakorbácsot.

— Erre azért volt szükség, mert vasárnap lévén, Achim hívei nála szoktak lenni, s tölük tartanunk kellett. (Foglatja) Elmentünk ketten Achim lakására. A verandán egy cselédet találtam, akitől megkérdeztük, lehet-e a képviselő urral beszélni. Vártunk vagy tíz percet!

— De hogy volt az tíz perc!

— Azután kopogtunk, bementünk, bemutatkoztunk és alig szolt néhány szót a bátyám, Achim — «Takarodjatok!» kiáltással a kezében levő bottal bátyám feje felé sujtott.

— Önnök joga van hazudni, intelligens emberhez azonban nem illik!

— Méltóságos uram, én így tudom. Utólag hallottam, hogy bátyám kivédte a botütést, a mely a vállát érte. Azután leteperte az ágyra és fojtogatni kezdte. Ekkor én, hogy megjíjjeszem, lőttem a revolverrel.

— Hányszor lőtt?

— Egyszer.

— Dehogy!

— Én egy lövésre emlékszem.

— Miért nem távoztak el Achim lakásából, mikor kiutasította önöket.

— Mert inzultált bennünket.

— Én is inzultálnám azt, aki így jön be a lakásomra.

— Tud arról, hogy a Friss Ujságban először az ön atyja támadta Achimot?

— Nem.

— A revolverlövés után mi történt?

— Achim kiszaladt és mi eltávoztunk. — Elmentünk a főszolgabíróhoz, ahol védelmet kértünk.

— Ki ellen?

— Achim hívei ellen.

— Vett föl a főszolgabíró jegyzőkönyvet?

— Igen.

— A fegyvert elvette öntől?

— Igen.

— És a bátyjától?

— Attól nem.

— Adatok vannak arra, hogy önök inzultálni akarták Achimot.

Ez nem volt szándékunkban.

— Letartóztatásuk után, amikor Gyulára kísérték önöket, a csendörök előtt is ilyen kijelentést tettek.

— Erre nem emlékszem.

— Azután

Zsilinszky Endre kihallgatása következett.

— Megértettem a vádat — mondja, — de nem érzem magam bűnösnek. Csak annyiban

vagyok hibás, hogy én beszéltem rá az öcsémre, hogy menjünk el Achimhoz. Bejártuk Európát — folytatta a vádlott — megismerkedtünk a kulturvilággal, a mi elég volt ahhoz, hogy megundorodjam Csabától, ettől a fekélyes várostól. Semmiképpen sem vettem részt sem a csabai közéletben, sem a politika imozgalmakban. De lehetetlen volt észre nem vennem azt a hajszát, amely Achim részéről érte az atyámat. Tudtam azt is, hogy elégtételt nem lehet Achimtól kapni, még pör utján sem, mert a képviselőház mentelmi bizottsága nem adta ki.

Az elnök: Amikor az eset történt, édesatyjuk Budapesten volt, éppen azért, hogy elégtételt szerezzen.

— Igen, de nem azért a cikkért, hanem a mi még előbb jelent meg.

Gábor vallomásával megegyezően mondja el azután a történeteket. A végzetes összeapást így mondja el:

— Meguntam a verandán való várakozást, azt mondtam tehát az öcsémnek, menjünk be. Bemutatkoztunk, én Achim elé állítottam és felszólítottam, hagyjon föl a támadásokkal, amelyekkel atyámat s családomat illette. — «Teakarodjatok!» — ez volt a válasza.

— Azt nem mondta, hogy köljök?

— Nem.

— Erre megismételtem a felszólítást, de már akkor eflém sujtott. Az ütést kivédtem és így a vállamra csuszott a bot.

Az elnök felmutat egy fekete sétapálcát: Ez volta z?

— Ilyenforma volt. Azután felé sujtottam én is.

— Hova?

— A fejére ütöttem, erre torkon ragadott, lenyomott az ágyra s erre Gábor lőtt.

Az elnök: Csodálatos, hogy a szobában minden rendben volt. Hány lövés történt?

— Egy. Azért használta az öcsém a fegyvert, mert veszedelmes helyzetbe kerültem. Mi jogos céllal mentünk oda.

— Ezt megengedem, de a szándékuk nem volt jogos, mert engedelem nélkül hatoltak be egy magánlakásba. Kopogtattak?

— Nem.

Az elnök (Gáborhoz): Látja, Endre beismeri, hogy nem kopogtattak. (Endréhez.) Veszedelemben látta az életét?

— Igen, torkon ragadott.

— Én is megtorkolásznam, ha valakit kiutasítok a lakásomról és nem távozik. Maguk már azzal a szándékkal mentek Achimhoz, hogy inzultálják.

— Nem; nekünk békés szándékunk volt.

— Revolverrel; ugye?

— Csabán még bírósági tárgyalásra is revolverrel mentem.

— Nem voltak elkészülve arra, hogy Achim esetleg inzultálja magukat?

— Arra nem gondoltunk, hogy a saját lakásán brutalizáljon bennünket.

— Hogy mondhat ilyent intelligens ember! Éppen a lakásán teték ki magukat ennek az eshetőségnek, a mikor a kiutasítás után sem távoztak. Miért nem keresték fel máshol Achimot, például az utcán?

— Krestük, de nem találtuk.

Egyebekben Endre vallomása lényegtelen és megegyező Gáboréval, s befejezése után tíz perc szünetet rendel el az elnök.

Szünet után

az elnök újból megnyitja a tárgyalást és felszólítja a két vádlottat, mutassák meg szemléltető módon, hogyan történt az összeapás. Endre, majd utána Gábor megmutatja, hogyan állott

az asztal, az ágy, milyen irányból csapott Endre felé Achim és hogyan teperte le az ágyra.

Az elnök elrendeli azután özvegy Achimné tanuképpen való kihallgatását. Ennek megkezdése előtt dr. Kenedi Géza védő a bizonyítás kiterjesztését kéri abban az irányban, hogy Achim és hívei emberek életét veszélyeztették és hogy a művelt emberek kénytelenek voltak revolverekkel fölfegyverkezni.

A bíróság rövid tanácskozás után a védőnek a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványát egész terjedelmében elutasította.

Özvegy Achimné kihallgatása.

Következett ezután. Achimné 36 éves, özvegy, ágostai evangélikus.

Az elnök: Van-e közvetlen tudomása arról, hogy férjét hogyan bántalmazták a Zsilinszky-fiúk?

A tanu: Nem voltam otthon, Budapesten voltam fürdön, Sürgönyöztek, hogy baj van, hétfőn reggel hazautaztam és a kórházban beszéltem az urammal.

— Oeparáció előtt vagy után?

— Operáció után. Akkor azt kívánta, hogy siessék haza és rendezem az iratait. Hazamentem, majd visszatértem a kórházba. Ott szemrehányást tettem az uramnak, hogy miért is irkált a lapokba. «Ha tudtam volna — mondta, ekkor férjem — hogy miért jöttek hozzám a Zsilinszky-fiúk, nem bántak volna így el velem. De orozva támadtak, az egyik lött, a másik ütött. Menekülnöm kellett és akkor még egyszer utánam löttek».

— Esméletlen volt Achim, mikor ezeket mondta?

— Igen.

— Hallotta valaki?

— Igen, az orvos jelen volt.

— Tud arról, hogy Staffel János nyomdász utján Zsilinszky Endre megfenyegette Achimot?

— Igen.

— Mikor a helyszin iszemplét tartotta a bíróság, jelen volt ön?

— Nem voltam jelen, mert feküdtem.

— Mikor sántított az ura?

— Két évvel ezelőtt, egy vasuti elfjárnál megsértette a lábát, és akkor egy darabig bottal járt. Néhány hónappal az eset előtt már nem hordott botot.

Mikor Budapestről utoljára hazament, volt nála bot?

— Nem, a Savoya-szállodában lakott, ott mindenki megtudja mondani, hogy már nem hordott botot.

Az elnök felmutatja a bünjelek között lévő fekete botot.

— Ez volt Achim botja?

— Igen. Ez rendszeren a spajzban állott.

— Az ajtókon keresztül megközelíthető volt a hálószobából a speiz?

— Igen.

— Nyitva volt az ajtó?

— Igen.

Ezután Achimné szembesítik a vádlottakkal, akik tagadják, hogy Achimnak utána löttek volna.

Az elnök ezután elfolvastatta Achim Andrásnak azt a vallomását, amelyet a halálos ágyán monodtt jegyzőkönyvbe. A vallomás szösz szerint így hangzik:

«Vasárnap reggel engedelem és kopogás nélkül bejött hozzám a két Zsilinszky-fiu és ezzel a kiáltással «most meghalsz, kutya!» többször rámlöttek, azután elmenekültek. Nagy fájdalmat éreztem beleimben.

Mikor a jegyzőkönyv felvevő figyelmeztette Achimot, hogy eskü alatt kell vallania, Achim

kijelentette, hogy fentartja, amit mondott. Ezután az erre vonatkozó iratokat és a nyomozás adatait kezdik felolvasni.

UJDONSÁGOK

FARSANG.

Megkapó drámát láttam a nyáron egy budapesti moziban. Künn a fellobogózt házak alatt száz Pierotti és Pieretti hancurozik, ormólan bálánpokot feicimázott lovak hucóinak és körülöttük nyűzsög, tombol a vidám farsangi nép Csupa szín, elevenség, boldogság minderről. Az utcára néz egy ablak és ez ablak mögött egy férfi áll, aki leszámolt az élettel. Szeme réveitegen siklik végig a mulatozó tömegen: utójárja lát embert. Egyik kezében revolvert tart. A másikkal dult homlokát simogatja. Még egy pillantás a tömegre, egy pillantás az égre, s a revolver csövét homlokához szögezi. Összerokkad. Elben a pillanatban kinyílik az öngyilkos szobájának ajtaja, beföldülnek barátai, barátnői karagya, neveletlen jókedvűei, valamennyien bohóc ruhában, körüláncolják a szobát és egyszerre odaérnek a holttest elé. Az első pillanatok azt hiszik, hogy rosszul lett, kinyitják az ablakot, fölemelik s csak ekkor látják a rettenetes kicsiny részt, amit a brovning nyitott a véző homlokokon. De az alatt viháncoló tömeg úgy látja hogy mulatók karneváli népség az is, ami az ablakban áll és szerpentin, virágok tömege zudul az ablakra, beföldi a torzult halott ruháját és oly furcsa, oly szomorú, szívet marcangoló a farsangi halott a színes szerpentinek és illatos virágok zápora között...

Megrázó, de igaz farsangi hangulat, ugyebár? Ki ne farsangolt volna közöttünk vidáman duhajon olyankor, amikor lelkét bánal es gond marcangolta és a bor mámore, a vidám mesélő, az akán csak grimasszos lepezője volt a földült belső világának. Színjátékban telik el az ember életének egy nagy része, különösen olyan komédiában, amelygel meg akarjuk csinálni embertársainkat, hogy ne vegyék észre, micsoda szesz-cruságok lappanganak jó kedvünk és vidámságunk alatt. Ki tudja, akikkel együtt vagyunk együtt táncolunk, énekelünk és iszunk a farsangi mulatságain, hányan vannak, akik csak azért vesznek részt a mulatságban, hogy önmagukat és másokat álltassanak.

De az élet arra kényszerít bennünket, hogy a sok nagyszó és megrázó megliggyeléseken a filozófus nyugalmával, sőt cinizmussal tegyük túl magunkat, mert megtanultuk már, hogy úgy kell vetnünk az életet, amilyen, érezzük rejtendő tehetetlenségünket, hogy nincsen módunkban sorsurkon változtatni.

Ezért legjobb, hogy, aki csak teheti, felszivja magába a farsangi hangulatát, mulat a mulatozókkal és legalább néhány órára eliggyekszik felejteni bánatát, baját. Hintsen tele bennünket is részáival és szerpentinjeivel, szalagjaival és bohóságával a Farsang — hisz uggyis jön a nagy, a fekete hamvazó szerda, amely után soha-soha nem lesz többé farsang...

A magyar ember az ő mélyseges temperamentumával uggyis művésztette fejlesztette már a mulatozást. Legtöbb felebarátunkat és felebarátnőnket nem bízni kell a mulatozásra, hanem mérsékelni kéne őket. Igaz, elmúlik a fiataláguk és akkor ők is ilyen melankólikus, epés kedéllyel fogják üdvözölni a Karnevált, a rózsát, a színes rongyot, a duhaj kedvet, amely csak arra való, hogy elföldje, leplezze a fájdalom érzetét, a halál gondolatát.

— **A debreczeni községi bíróság.** A szervezeti szabályzat Debreczen város községi bíróságát a mezőrendőrség hatáskörébe teszi át. A tanács ma intézkedett, hogy a községi-bíróság a Csapó-utcán lévő mezőrendőrséghez osztás-sék le. A községi bíróság vezetője, Vetéssy Béla rendőrfogalmazó lesz, akit a tanács a bejelentési hivataltól tesz át a községi bírósághoz.

— **Jéppálya a Nagyerdön.** A város ideiglenes jéppályáival elkészültek a Nagyerdön. Ma bejelentette e körülményt Aczél Géza főmérnök a tanácsnak, a jéppályát a debreczeni toana-egylet veszi gondjaiba. Az egylet állapítja meg a díjakat, amelyek elenében a jéppálya a község részéről használható lesz.

Megnyílik a Debreczeni Népiroda.

A «Debreczeni Népiroda a város erkölcsi és anyagi támogatása mellett 1912. évi január hó 15-én kezd meg a működését. A népiroda szegényeknek teljesen díjtalanul szolgál tanácsal és utbaigazitással mindenféle dolgban; ha szükséges, el is jár bennök, vagy írásbeli kérvényeket készít. Így, hogy csak példát hozunk fel, eljár a szegények adó-, katonarendőri-, iskola- és tandíjmentességi ügyekben; munka- és ipari viszonyaiban felmerülő eseteiben; betegsegélyző pénztári, névmagyarosítási, kivándorlási és ehez hasonló ügyekben, kis-korúak örökbecfogadása, törvényesítése, vagyon-talan szülők gyermekeinek gyermekmenhelybe leendő elhelyezése iránti és egyéb családi ügyekben. Tanácsal és utbaigazitással szolgál bármilyen mezőgazdasági ügyben. A népiroda hivatalos órát egyelőre minden hétköznap d. u. 6-7-ig a Városházában földszint, kapu alatti baloldalt levő szobában, tartja, ahova minden szegény ember bátran eljöhet, semmit sem kell fizetnie az ügyében vagy rögtön, vagy pedig a leg-rövidebb idő alatt eljárnak. Ujra felhívjuk tehát a város és a vidék szegény lakosait, hogy mindenféle ügyes-bajos dolgaikban a legnagyobb bizalommal forduljanak a Népirodához. Debreczen, 1912. jan. 1. A Debreczeni «Népiroda-egylet» nevében: Dr. Jászi Viktor, jogtanár, elnök. Dr. Kovács József, gazd. akad. tanár, titkár.

— **Árverési hirdetés.** A városi szegényháznál kiseleitezett pokrócok, csizmák, fehér-és ruhaneműk stb. a 22151—1911. számú tanács határozat értelmében, folyó Január hó 18-án délelőtt 9 órakor a számvevőség közbejötté a szegényház telepén megtartandó árverésen elfognak adani. Miről venni szándékozik ezekkel értesítettek.

— **Zárkörű bál.** A Szent Erzsébet-Egyesület által saját pénztára javára január hó 20-án az «Arany-Bika» szálloda dísztermében zárkörű bál rendez. Belépő-jegyek: Páhoiy-jegy 16 kor. Család-jegy 10 kor. Személy-jegy 4 kor. A bál kezdete este 9 órakor.

— **Bucsu-előadás.** Ma bucsuzik a Hajnal-Mulató társulata a debreczeni közönségtől. — A sok kellemes est emléke, amit ez a különösen szervezett gárda szerzett a közönségnek, bizonyára ma is feltáraz a Hajnal-Mulatóba. Holnap, 16-án, teljesen új műsor, melyről csak a bemutatkozás után fogunk megemlékezni. Annyit azonban máris elárulhatunk, hogy carpa elsőrendű erő jön és továbbra is a megszokott jó előadásokra van kilátásunk.

— **Jóvizü kut a Hortobágyon.** Régi panaszt akar orvosolni Debreczen tanácsa, amidőn a Hortobágyon jóvizü kutat furat. Eddig nagyon sokat szenvedtek a pusztai lakók a jó viz hiányában. Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok előterjesztése a kut furását elrendelték s Aczél Géza főmérnököt megbízta a tanács, hogy a kut létesítése ügyében intézkedjék. A furás alkalmasint a tavasszal lesz.

— **Kereszt helyett ujjenyomat.** Érdekes előterjesztést tett egy maramarosszigeti végrehajtó segédje az ottani törvényszék elnökének. Azt indítványozta, hogy az okmányoknál az irni nem tudó felek keresztvonás helyett valamelyik ujjuk lenyomatával hitelesítsék a névaláírást. — Gyakran megtörténik ugyanis különösen Maramarosban, hogy olyanok, akik irni is tudnak, az okmányok kiállításánál ezt letagadják, és csak keresztvonást használnak. Mikor aztán perre kerül a dolog, letagadják, hogy a keresztvonás tőlük származik és ennek bizonyításául felhozzák, hogy hiszen ők irni is tudnak, nem lett volna ehát szükség a keresztvonásra. A törvényszéken és jogászai körökben nagy tetszéssel fogadták az indítványt és a törvényszék elnöke ez ügyben felírt az igazságügyminiszterhez.

Legjobb és leghasznosabb
Czipők Német czipő
gyárában
TELEFON
501
Johann Debreczen,
Piac u. 19. postával azomban.

— **Trocadero**, ilyen címmel holnap, szerdán este 9 órai kezdettel nyílik meg a volt Budapest-kávéházban Debreczen fővárosi mintára berendezett, harmadik mulatója, a Trocadero. A mulató pazar fényvel berendezve, modernszin-paddal van ellátva, melyen csakis elsőrangú artista gárda szerepel, úgy, hogy Debreczen mű-értő közönségének minden igényeit kielégíti. Az új mulató agilis igazgató tulajdonosa, Aug. rt Antal olyan családi műsort állított össze, amely Debreczen intelligens, szórakozni vágyó közönsége is bátran megnézhet. A szenzáció számba menő műsor keretében a fővárosból szerződött artista gárda női és férfi tagjai, akik egytől-egyig mind vérbeli művésznők és művészek, a legújabb műsorral kezdik meg fellépésüket. Olyan műsorban lesz része Debreczen szórakozni vágyó közönségének gyönyörködni a «Trocadero» mulató előadásain, amelyek jelenleg a budapesti orfeumok szenzációs sláger-számai. Ezenkívül még naponta két francia egyfelvonásos bohózat is szerepel az amugy is gazdag fővárosias műsoron.

— **A borközraktár ügye.** Debreczen város legutóbbi közgyűlésén elutasította a borközraktár területkérelmét és egyuttal megbízta a tanácsot, hogy folytasson tárgyalásokat a kérés precízizálására érdekében, mert az a beadott formájában teljesíthetetlen. A tanács egy szűkebb bizottságot küldött ki ez ügyben, amely a borközraktár érdekeltiségeivel fogja tisztázni a területkérelmet. Így a legközelebbi közgyűlés már világosan meglátja, hogy mit is kíván a borközraktár?

SZÍNHÁZ.

A hét műsora:

Kedden: «Falu» életkép.
Szerdán délután: «Aranyember» dráma.
Szerdán este: «Artatlan Zsuzsi» operett.
Csütörtökön: «Ördög» vigjáték. Szendrei Mihály az aradi színház igazgatójának vendégszereplésével.
Pénteken: «Papa» vigjáték. Szendrei Mihály fellépte.
Szombaton: «Lengyel menyecske» operett. Ujdonság.
Vasárnap délután: «Kis gróf» operett.
Vasárnap este: «Lengyel menyecske» operett.
Előkészületek kitéztek: «Laczkfi», opéra. «Drótostót», operett. «Királyszöktetés», operett. «Nincs tovább», színmű.

Falu.

(Irta Mórincz Zsigmond. Bemutató előadása a debreczeni városi színházban 1912. jan. 15-én.)
Mórincz Zsigmondnak, a «Sári bíró» neves és kiváló szerzőjének «A falu» című darabját mutatja be ma a debreczeni színház. A darab a Nemzeti Színház műsoráról került hozzánk, hol szép sikereket aratott.

«A falu» című három egyfelvonásos foglalt Mórincz Zsigmond, melyekben a szép, csendes, primitív falusi életet ecseteli élénk és reális színekkel.

Az elsőnek címe: «Magyarosan.» Meséje az, hogy a tanító elcsábítja a kovács szép leányát. A kovács követeli, hogy leányát vegye el. A tanító visszautasítja. Erre a kovács óriási izgalmában megfojtja a tanítót. Temperamentumosan játszott Bérczi Ernő a tanító szerepében. Székely Gyula pompás színésszel adta a kurátozt. Ligeti is jó volt egy kis szerepben.

A második címe: «Mint a mezőknek virágai.» Életkép. Ebben a darabban egy egyszerű falusi házaspár elválását ecseteli. Összezőrdülnek, de a jegyző előtt kibékülnek. Ők csak «turucból» váltak el. Különbösen is csak a jegyző választotta el őket, így hát élnek tovább együtt.

A bíró szerepét természetesen adta Máthé Gyula. Virányi Sándor — ez a kiváló fiatal

színész — is pompásan játszotta a dohányost. Jó volt Deesy Alfréd is a jegyző szerepében.

A harmadik «Kend a pap?» című vigjáték. Az öreg papék egyhanguan töltik a napokat. A tiszteletes egy prédikációt mondott az asszonyoktól, amely olyan hatást tett a falusiakra, hogy azok az asszonyok, kik elhagyták férjüket, — visszamennek elhagyott férjükhöz. A pap leányának és udvarlójának szerelmi története élénkíti a darabot, mely azután boldog házassággal végződik.

Vajda Ilonka elég jól játszotta a pap leányát. Kiválóan alakította a tanító szerepét Máthé Gyula. Különösen nagyszerű volt a beretváló jelenetben. Kemény Lajos, Guthy Sári, Uti Gizella, Arday Vilma és Kassay Károly is mind mind megállották a helyüket.

A közönség — nyilván a nagy hideg miatt — nem töltötte meg egészen a nézőteret. Különbösen nagyon tetszett a darab különösen az utolsó, a «Kend a pap?» című vigjáték, melyen pompásan elműltek.

Sok sikert kívánunk még a jeles szerzőnek, ki oly nagyszerűen ecseteli az egyszerű falusi nép nemes tulajdonait. (l. j.)

A Falu. Ma este kerül színre másodszor a Falu című három kis egyfelvonásos ujdonság. Mórincz Zsigának e kiváló, kedves és mulattató darabja iránt ma is nagy érdeklődés mutatkozik.

Ifjusági előadás. Szerdán délután 3 órai kezdettel, rendkívül mérsékelt helyárat mellett ifjusági előadást rendez Zilahy igazgató. Ez alkalommal Jókai Mór viághírű regénye után írt színmű, az Aranyember kerül színre elsőrangú szereposztással. A kiváló dráma szép és tanúságos meséjével kedves szórakozásul fog szolgálni a tanuló ifjuságnak. Zilahy igazgató a helyárat oly ócsóra szabta, hogy ezzel alkalmas nyújt mindenkinek arra, hogy az ifjusági előadásban nyújtott élvezetet magának megszerzhesse. Pályázás és támfászsékek, tekintet nélkül a sorokra, 70 fillér. Állóhely 50 fillér, karzati első sor 30 fillér, karzati többi sor 20 fillér. Az ifjuság hozzátartozói részére is várhatóak jegyek a színházi pénztárnál.

Szendrei Mihály vendégszereplése. Szendrei Mihály, az aradi színház igazgatója csütörtökön az Ördög és pénteken a Papa című vigjátékokban fog vendégszerepelt. Az érdekes előadásokra jegyek előre várhatóak.

Lengyel menyecske. Az Artatlan Zsuzsi és Kis gróf operettek méltó versenytársának, a Lengyel menyecskének szombaton lesz a bemutatkozó előadása. A kiváló operett-ujdonság szombaton bérletszünetben kerül előadásra s így a bérlet páholnyok és elsőrendű támfászsékek ez előadásra már holnaptól kezdve a színházi pénztárnál előre kiválthatók.

Nagy gázmérgezés az Arany János-utcán.

Tizenhárom áldozata van.

Szerencsétlen kimenetű gázmérgezés történt a tegnaptól mára virradó éjszakán. A föld alatt ismeretlen okból megrepedt a gázcső és átszivárogtva a földrétegen, elárasztotta lassankint az Arany János-utca 26. és 28. számú házak pincelakásait. Sőt még a 28. számú házban a háztulajdonos, Hidvéger József lakását is.

A veszedelmet Hidvéger József vette észre, aki, mikor január 14-én este negyed nyolc órakor benyitott a leánya szobájába, rémülten vette észre, hogy fojtó gázszag terjeng a szobában. 16 éves leánya pedig, a szépséges Hidvéger Erzsébet — eszméletét veszítve hevert ott. Hamar kinyitották az ablakokat, a leányt pedig eszméletre térítették.

Hidvéger József ezután elküldte Barna nevű fiát a Piac-utca 84. szám alá, hogy az ottani lámpagyújtó telepen az esetet bejelentse. Fia

azzal jött vissza, hogy nem talált ott senkit. Ezzel aztán lefeküdtek.

Ma reggel feltűnt Hidvégeréknek, hogy a pincelakásban lakó Snapper László 44 éves hivatalos és családja, valamint a másik pincelakásban lakó, Schneider Jánosné 51 éves magánzónő nem mozdulnak ki lakásaikból. — Bezörgettek, de semmi választ nem kaptak. — Erre aztán behatoltak a sűrű gáztömeggel telt helyiségbe, ahol megdöbbenő kép tárult eléjük.

A lakásban eszméletlen állapotban feküdt az egész Snapper család.

A családfő, Snapper László 44 éves hivatalos, felesége és négy kiskorú gyermeke: a 18 éves János, aki molnárszegéd, a 14 éves Erzsébet, aki varróleány, a 10 éves Lajos és a 8 éves István. Továbbá a náluk látogatóban volt rokonuk Snapper Lajos, rakamazi lakos és az albréteben lakó Kosi János 18 éves molnárszegéd.

Az ablakot kinyitották és hozzá láttak az áldozatok életre keltéséhez.

Snapper László, a családfő tért legelőször magához és a vizsgálatot megejtő Szöcs Lajos rendőrbiztosnak így adta elő az esetet:

— Már tegnap este 9 óra körül éreztünk valami gázszagot, de nem tulajdonítottunk neki semmi fontosságot. Nyugodtan lefeküdtünk. — Hajnal felé aztán fojtó gázszagra ébredtünk, de már annyira elgyöngültünk, hogy sem elfelni, sem segítségért kiabálni nem tudtunk. Nemsokára újra elkábultunk. Többet nem tudok mondani.

A másik ház pince konyhájában pedig Ziechmann Fáni szakácsnő, Nagy Eszter és Erdei Zsuzsanna cselédleányok szenvedtek gázmérgezést.

Dr. Balkányi Ede kerületi orvos véleménye és Ozory István rendőrkapitány rendeletére a mentők a hajléktalanok menhelyére szállították Snapper Lászlót és családját, valamint Schneider Jánosné, míg a többi lakásukon ápolják.

A rendőrség Snapper László és Schneider Jánosné lakását lezárta és megindította a nyomozást, hogy kit terhel a mulasztás.

A vihar.

Orosz eredetiből fordította ROBERT OSZKAR.

Folytatás.

A hullámok már ésimultak, a tömeg izgalmas hallgatásban mozgott ide-oda a korlátnál, és kíváncsian és nyugtalanul nézte a vizet.

Újabb csoportok nyomultak elő és megint kint, zivajgó lármá keletkezett. Kontsajew a nagy tudott magához térni és egész testében remegett. Felig érzéketlenül tekintett maga köré és önműrűl iparkodott visszaszerezni.

Etinger halotthalvány volt; mosolygott, új-jait görcsösen szorongotta össze és a körülötte arcát nézegette.

— Testvérek! — szólott egy erős, új hang abból az irányból, ahol az állványon a tetem felüdt.

A halott fejénél egy ádán kezeit hátratéve egy színészképű fiatalember állott.

Sima arcán hideg elszántság látszott. Kezeit összekulcsolta a hátán, levette kalapját és felgyűrte köpönye gallérját. Nyugodtan, biztossággal állt ott, mint egy szónoki emelvényen és a hangja szilárdan csengett.

— A végső küzdelem napja virradt reánk. Ha nem akartok továbbra is úgy élni, mint a barmok, hanem emberek, szabad polgarok akartok lenni, úgy gondoljátok meg most jól, hogy minden a ti hatalmatokban van. Senki sem rendelkezhetik az ember élete felett, aki rekszolgává lesz, önként íesz azzá! Mi pedig nem vagyunk urak, hanem csak rabok!

Folytatjuk.

Szerkesztésért felelős a lapkiadó.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, akit asztma, tüdő- és régió tuberculózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör, s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek megiszthatók, a kik eddig hisználták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdőtuberculózis (tüdővész), asztma, krónikus gőg- és gégégyulladás** ellen rendelték és megiszthatták. A tea **nem tiikos szer, Lieberléle növényekből készült**, a melyeket császári rendeletre szabályozásban bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden **rizikó** nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co** címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Nyílttér.

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntette 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító
Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2.60 Korona 1 L. üvegekben 4.80 K.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért. frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Lovak

Minden alkalommal megartják munkaképességüket a Loonhardt védjeggyel ellátott eredeti-M-sarkok által. Az eredeti-M-sarkok minden tekintetben rögzítve vannak és használhatók a legbiztosabban.

A Debreczeni

butorokészítő asztalosok áruccsarnok szövetkezte

mint az országos központi hitel-szövetkezet tagja. Telfon 129. Telefon 129.

Hunyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt áruccsarnokára, hol Debrecen első műasztalosainak és kárpitásainak termékei a legmérszkeltebb szabott árban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésére, a leggyorsabbtól a legdrágább kivitelig. Megteki és minden vételkényszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Csak a Vulkán szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen egyszerű légvonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyformán tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sincs szénzár! Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kitégetése vagy kezek megégetése kizárva.

Világszabadalom!

Ára szabadalmazott kézzelvezéssel együtt: csiszolva 6.50 K nikkelezve 7.50 K, elpusztíthatatlanul zománcozva 8.50 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-tulajdonos.

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Aranyéremmel kitüntetve Budapest, 1911.

Telefon: 86-71.

Telefon: 86-71.

Ó csász. és Apost. ktr. Felsőnének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezelszik.

A húzás visszavonhatatlanul 1912. február 15. é. fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zoltanstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, doánytözsdekben, adó-, posta-, távirda- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görseér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestítő-, járó- és támogató, mű- és támasztó fizőket. egyenestartókat a fennállóknak részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elveivel szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. Cs. és kir. szabadalm. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13-76.

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

Legmegbízhatóbb **HRABÉCZY** Első Debreczeni **Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.**

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.
 Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., minden további szó 5 fill.
 Apróhirdetések előre fizetendők.

Tanulók felvételnek Tóth Gyula csavargyár, gépműhely és vasöntődében.

200 munkásleány könnyű csomagolási munkára felvételi, Patkó-gyár, Hatvan-u. 53.

Gyári munkások állandó foglalkozásra felvételnek Patkó-gyár, Hatvan-u. 53.

Bathgányi-utca 9. számú ház eladó. Értekezhetni lehet Arany János-utca 4. sz. a., az erelelen.

Zongorézik ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Arany János-utca 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10. az emeleten.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern utcai lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papíruztletében Piac-utca 12.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
 a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja:

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !

DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES

üzégnél Csapó-utca 26.

ZAVARTOK ellen orvosilag ajánlva.
 Gyengeség, idegbeszéd és emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

szállodák összes helyiségében csak rövid ideig, naponta kimerve és üvegekben kapható
 a Bika és Angol királynő

Spaten Sör

Otletsege mindennapi itala
 a világírú, legelsőrendűnek elismert és kitüntetett
 Bajor

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
 PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,
 Díszes dobozos levélpapirok,
 Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.